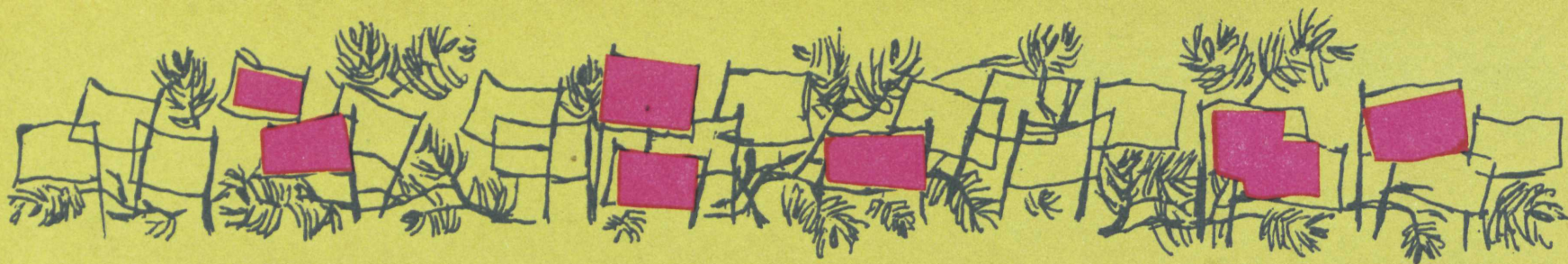

TIAHEKE

NR. 5 1967

V. I. LENINI NIMELISE ÜLELIIDULISE PIONEERIORGANISATSIOONI 45. SÜNNIPÄEVAL

Metsa all on sügav lumi. Aga pioneere see ei kohuta. Nad lähevad aina edasi. Alles siis, kui on umbes kuus kilomeetrit ära käidud, jääb rühm peatuma. Nad on kohal. Siia tuleb talvelaager. Ja õhtuks kerkibki põliste mändide alla suur lumest onn.

Siis süüdatakse lõke ja keedetakse süüa. Magama heidab rühm oma kätega ehitatud valgesse majja.

Hommikul rändavad pioneerid edasi. Jõuavad külla ning jutustavad sealsetele lastele pioneeridest. Hiljem minnakse üheskoos lastekodusse. Seal pioneerid laulavad ja tantsivad mudilastele. Kõik see, millest sa praegu lugesid, sündis rohkem kui 45 aastat tagasi. Too pioneerirühm oli pärit Mosk-

vast ja ta oli üks esimesi pioneerirühmi meie maal. Et selles 16. trükikoja juurde loodud rühmas oli elu huvitav, siis tekkis pioneeride grupe Moskvas mujalgi.

19. mail 1922 aga otsustasid kommunistlikud noored oma konverentsil, et niisugused pioneerirühmad tuleb luua kõigis meie maa linnades ja külades.

Nii saigi 19. mai pioneerioorganisatsiooni sünnipäevaks.

Varsti astud ka sina pioneeriks. Annad pühaliku töotuse, lubad alati täita pioneeride seadusi. Et töotus ja seadused jääksid sulle meelde ja südamesse, siis loe neid tähelepanelikult ja üsna mitu-mitu korda!

Nõukogude Liidu pioneeri pühalik töotus.

Mina (nimi ja perekonnanimi), astudes Vladimir Iljitš Lenini nimelise Üleliidulise Pioneerioorganisatsiooni ridadesse, töotan pühalikult oma seltsimeeste ees:

palavalt armastada oma kodumaad, elada, õppida ja võidelda nii, nagu õpetas suur Lenin, nagu õpetab Kommunistlik Partei, täita alati Nõukogude Liidu pioneeride seadusi.

Nõukogude Liidu pioneeride seadused.

Pioneer on ustav kodumaale, parteile, kommunismile.

Pioneer valmistub saama kommunistlikuks nooreks.

Pioneer joondub võitlus- ja töökangelaste järele.

Pioneer austab langenud võitlejate mälestust ja valmistub saama kodumaa kaitsjaks.

Pioneer on visa õppimises, töis ja spordis.

Pioneer on aus ja ustav seltsimees, seisab alati julgelt tõe eest.

Pioneer on oktoobrilaste seltsimees ja juht.

Pioneer on kõigi maade pioneeride ja töörahva laste sõber.

Maja jõe kalda

Ühel kevadpäeval võttis Muraste Lastekodu buss II klassi oktoobrilapsed peale ja hakkas veerema.

Kuhu?

Keila-Joa kalakasvatasmaja poole. Väga huvitav on teada saada, millega kodukandis tegeldakse. Nii. Keila juga paistab. Pahinal paiskub jõgi kõrgest astangust alla. Siin ongi sõidu siht – valge hoone kaldapervel. Kalakasvatasmaja juhataja astub vastu.

„Tere, onu Ranniku! Tulime vaatama, kuidas te kalu kasvatate.“ „Siis peame jutuga sügisest alustama.“

Sügisel tuleb kiirevoolulistesse jõgedesse kudema meie kalade kuningas lõhe. Osa lõhesid satub kalurite püünistesse. Emakaladel lüpstakse välja mari, isakaladel niisk. Kui nüüd niiska marja hulka segada, öeldakse selle kohta – viljastamine.

Pärast niisugust viljastamist pannaksegi mari kalakasvatasmajja.“

„Kes marjateradest kalapojad välja haub?“

„Eks ikka volav vesi. Näete, siin tsementpõrandaga jahedas ruumis on pikad vannid. Vannides on restid. Restidel on lõhemari. Et haudumine nii läheks nagu vaja, peab vesi terve pika talve külm ja värsk olema.“

„Millal kalamaimud kooruma hakkavad?“

„Siis kui kevadel vee temperatuur tõuseb seitsme kraadini. See on umbes nädal aega pärast jääminekut. Marjaterad restipiludest läbi ei mahu, koorunud kalamaimud aga küll. Ja nii nad siis sulpsatavadki vanni põhja.“

Muide, neil maimudel ehk, nagu meie ütleme, vastsetel on algul suur rebukott kõhu all. See on nagu moonapaun, mis esimeseks elupäevadeks looduse poolt kaasa antud.“

„Kui kauaks lõhemaimud kalakasvatasmajja jäävad?“

„Kõige rohkem neljakümneks päevaks. Osa maimudest viime siis siia lähedale tiikidesse. Neid toidame sügiseni. Aga enamik lõhepojakesi alustab iseseisvat elu. Laseme nad lahti Põhja-Eesti kiirevoolulistesse jõgedesse. Seal elavad noored lõhed paar aastat. Siis minnakse kaugele merele.“

Meres hakkab noor kala kiiresti kasvama.

Ja kui on suureks-suureks kasvanud, tuleb lõhe tagasi just sinna jõkke, kust ta merre rändas.“

LIIVI JA LÕHE

ESIMESEL SUNNIPÄEVAL

KOLMANDAL SUNNIPÄEVAL

SEITSMENDAL SUNNIPÄEVAL

Joonistanud
S. VALJAL

Leedu kirjanik
J. NEKROŠIUS

LEIB TÄHEVESKIST

Keset rohelisi välju ja tukkuvaid laasi, seal, kus vaikselt vulisevad ojad ja päeval ning ööl siristavad linnud, elas Sepp. Tema käsi käis hästi, ta oli naabritega suur sõber, töötas väikeses sepikojas, kus alati põles äsiti tuli ja kus puhkust tundmata mürtsus vasar. Kui Sepp oli ratsu rautanud, jooksis see nagu tuul, maad puudutamata. Kui Sepp oli vankri-rattaile vitsad peale tõmmanud, hakkas van-ker iseenesest võrinal veerema.

Uhel pimedal ööl kuulis Sepp, et õues hir-natas hobune. Kuigi vihma valas nagu pangest ja lõõsus külm tuul, viskas Sepp vammuse õlgadele ja läks välja vaatama. Sepikoja ukse ees seisis ilus täpiline ratsu ja trampis rahutult kolmel jalal. Uks jalg oli haige. Sepp leidis kabjast sissetunginud naela ja tõmbas selle välja. Vaadanud haava hoolikalt üle ja pan-nud sinna rohtu, lõi Sepp alla uued, parimast terasest rauad ning ütles tähnilisele hobusele, silitades tema pehmet kaela:

„Rutta nüüd, ratsu, sinna, kust oled tulnud . . .“
Ent hobu kaapis kabjaraudadega maad ning lausus inimhäälel:

„Kui sind kunagi õnnetus tabab, kutsu mind appi niisuguste sõnadega:

„Kus sa oled, kus sa oled, minu uhke ratsu, Tuulekiirul minu juurde kapata nüüd katsu!“
Siis ma tõttan sinu juurde.“

Sepp ei jõudnud ümbergi vaadata, kui täh-niline hobu oli nagu lennates ööpimedusse ka-dunud.

Möödus hulk aastaid. Sepp oli ratsu juba unustanud. Siis puhkes suur sõda. Öhtutae-vas lõi punetama. Leegitsesid külad ja linnad, põlesid metsad. Ehmunult jooksid loomad ja lendasid linnud, jättes maha oma pesad. Lää-

nest aga tulid ja tulid vaenlase väed. Nad jõudsid ka Sepa külle. Sepp töötas rahulikult oma sepikojas.

„Mida sa siin teed?“ küsis vaenlaste pealik vingulval häälel.

„Taon odaotsa,“ vastas Sepp rahulikult.

„Milleks sul seda vaja on?“

„Metslooma tapmiseks.“

Vaenlased läksid marru ning otsustasid Sepa odaotste valmistamise pärast kinni võtta. Nad heitsid Sepa vanglasse, mis oli ümbritsetud okastraadiga ja mida valvasid koerad ning relvastatud valvurid. Okastraadi taga, kus oli Sepp, vaevlesid sajad ja tuhanded süütud inimesed.

Vaenlased irvitasid nende inimeste üle, ässi-tasid kallale koeri, peksid nuutidega. Sepp ei kannatanud seda välja, ta läks kõige suurema pealiku juurde:

„Käskige mul valmis teha kõige raskem töö, kuid ärge mõnitage süütuid inimesi!“

„Ha-ha-haa!“ lagistas pealik naerda. „Vaat kus mul eestkostja! Andke talle nuuti!“

Kuid Sepp jäi enesele kindlaks:

„Käskige mul valmis teha kõige raskem töö . . .“

„Noh, hea küll!“ nõustuti viimaks. „Otsi maha-langenuid täht, tahu sellest veskikivid ja siis ehita pilve peale veski. Kui me kolme päeva pärast ei saa maitsta sinu täheveski leiba, ootab kõiki kinnivõetuid surm!“

Sepp väljus vanglast. Teda saatis pilkav naer. Sepa südames põles vihkamine. Kui ta veidi-keseks puhkama istus, tuli talle äkki tähniline ratsu meelde.

„Kus sa oled, kus sa oled, minu uhke ratsu? Tuulekiirul minu juurde kapata nüüd katsu!“
hõikas Sepp.

Puuladvad löid kohisema ning Sepp nägi, kui-das maad puudutamata kappab tema poole tähniline ratsu.

Sepp jutustas tähnilisele ratsule kõigest – ini-meste kannatustest ja raskest ülesandest, mille ta vaenlaselt oli saanud.

„Istu mulle selga!“ ütles ratsu, ning Sepa kõr-vus lõi vihisema tuul. Kui palju maad Sepp tähnilise hobu seljas ratsutas, on raske öelda, kuid päikeseloojakul jõudsid nad suurde pi-medasse laande. Siin nägi Sepp saja-aastase tamme juures mustaks põlenud kivi.

„Selle all peab olema kiri,“ lausus ratsu, hir-natas kolm korda ning hakkas kapjadega maad kaapima. Ta kaapis kaua. Siis aga kolk-satas kabjaraud vastu raudkasti. Sepp avas selle ja leidis niisuguse kirja:

„Maa inimesed!

Need sõnad oleme kirjutanud meie, teie esi-vanemad. Kivi, mille alt te leiaste selle kirja, on allakukkunud täht. Kui te sellest kivist tahute veskikivid, jahvatate nende vahel teri ning ja-hust küpsetate leiba, siis on see võluleib. Vaenlastele on suutäis seda leiba kõige hirm-sam mürk, headele inimestele aga imeline jõu-allikas!

Maa iidsed elanikud.“

Sepp istus taas tähnilise ratsu selga ning len-das tuulekiirusel oma sepikotta tööriistade jä-rele. Terve öö ja terve päeva raius Sepp veskikive, ning kui töö oli valmis, pöördus ta tähnilise ratsu poole:

„Mida ma edasi pean tegema?“

„Tuleb leida tuuleveski, seada sinna sisse uued, tähest väljaraiutud kivid, siis aga tõsta veski pilve peale.“

Kuidas öeldud, nõnda tehtud.

Sepp otsis tuuleveski, paigutas sinna oma veskikivid, ronis ise sisse, ning kui tähniline ratsu oli kolm korda hirnatanud, hakkasid pu-huma tuuled, tõusis torm ning künka otsas seisnud veski hakkas tasapisi üles kerkima. Kerkis, kerkis, kuni jäi lõpuks hiiglasuurele pilvele peatuma.

Kui koitis kolmas päev, kõndis vaenlaste pea-

lik, läikivad saapad jalas, mööda vanglat ning naeris:

„Huvitav, millal me saame süüa täheveski leiba?“

Samal ajal aga hakkasid okastraataia ääres koerad haukuma; valvurid muutusid valvsaks ning jäid pilvi vaatama. Ida poolt ujus vangla suunas valge pilv, millel seisis aeglaselt pöörlevate tiibadega veski.

Valvurid kahvatasid, vangid hakkasid rõõmu pärast käsi plaksutama.

„Vait!“ karjus vaenlaste pealik ja raputas nuuti.

Valgelt pilvelt tuli mööda nööriredelit alla Sepp, kott õlal.

„Täitsin käsu,“ ütles ta südikalt. „Ehitasin pilve peale veski, veskikivid tahusin allalangenud tähest, jahu on jahvatatud, leiva küpsetan kohe.“

„Küpseta, küpseta,“ pomises vaenlane, „niikui nii ootab teid kõiki surm...“

Aega viitmata segas Sepp taina valmis, pani ahju kütte ja mõne aja pärast lebas vaenlaste pealiku ees neli nägusat leivapätsi.

„Võib-olla oled siia mürki lisanud?“ kahtlesid vaenlased. Ja nad ulatasid kaks pätsi vangidele.

Niipea kui vangid olid hammustanud täheveski leiba, hakkasid nende lohkuvajunud põsed punetama ja lihastesse tuli ebatavaline jõud.

„Rutem leiba! Rutem seda leiba!“ hüüdsid nüüd julgust saanud vaenlased ja tormasid ülejäänud pätside kallale.

„Me muutume veel võimsamaks, veel tugevamaks!“ karjusid vaenlased läbisegi ega märganudki, kuidas nad pärast leiva hammustamist vajusid iga hetkega väiksemaks ning kuidas neist said viletsad kääbused.

Inimesed aga, omandanud ebahariliku jõu, lükkasid ümber vangla müürid ning sammusid vabadesse.

Nõndaviisi võitis Sepp tähnilise ratsu abiga julmad vaenlased.

Leedu keelest tõlkinud MIHKEL LOODUS

Illustreerinud H. SAMPU

Hiire uni

Hiir nägi und. Tal oli ilus maja. Juustust tehtud. Hiir näkitses majale mitu akent. Hiir näkitses majale mitu ust. Näkitses ja näkitses – näkitses ära kogu maja. Nii saigi hiire uni otsa.

SOOME
LASTE
AABITSA-
LUGU

Illustreerinud E. PIKK

RUMEENIA KIRJANIK TITEL CONSTANTINESCU

Aed oli täis lilli ja puid. Mõned viinamarjapõõsad sirutasid välja oma väete nagu liaane. Helesinise mütsiga poiss tahtis mängida džunglit. Tema jalga tuhras kass.

„Sina oled ahv, kes ronib palmi otsa;“ ütles poiss talle ja tõstis kassi õunapuu okstele. Kass ei vihastunud.

Siis jooksis sinna koer. Poiss ütles talle: „Sina hakkad lõviks.“

„Ei, tiigriks,“ palusid koera silmad.

„Võib ka tiigriks,“ nõustus poiss.

„Aga kui ma elevant olen?“ küsis koer silmadega.

„Kui tahad, ole elevant.“

Aga midagi veel puudus, et alustada mängu. Oli vaja neegrilast. Poiss oli lugenud mitmest raamatust, et džunglis ja palmimetsades on mustad lapsed. Tuli otsida oma pildiraamatutest neegrilaps ja kutsuda ta džunglisse, tähendab aeda, et mängida koos. Ta leidis raamatust palmi ja palmi alt neegrilapse.

„Kas sa tuled minuga mängima?“ küsis helesinise mütsiga poiss.

Neegrilaps vaatas talle suurte silmadega otsa ja vastas:

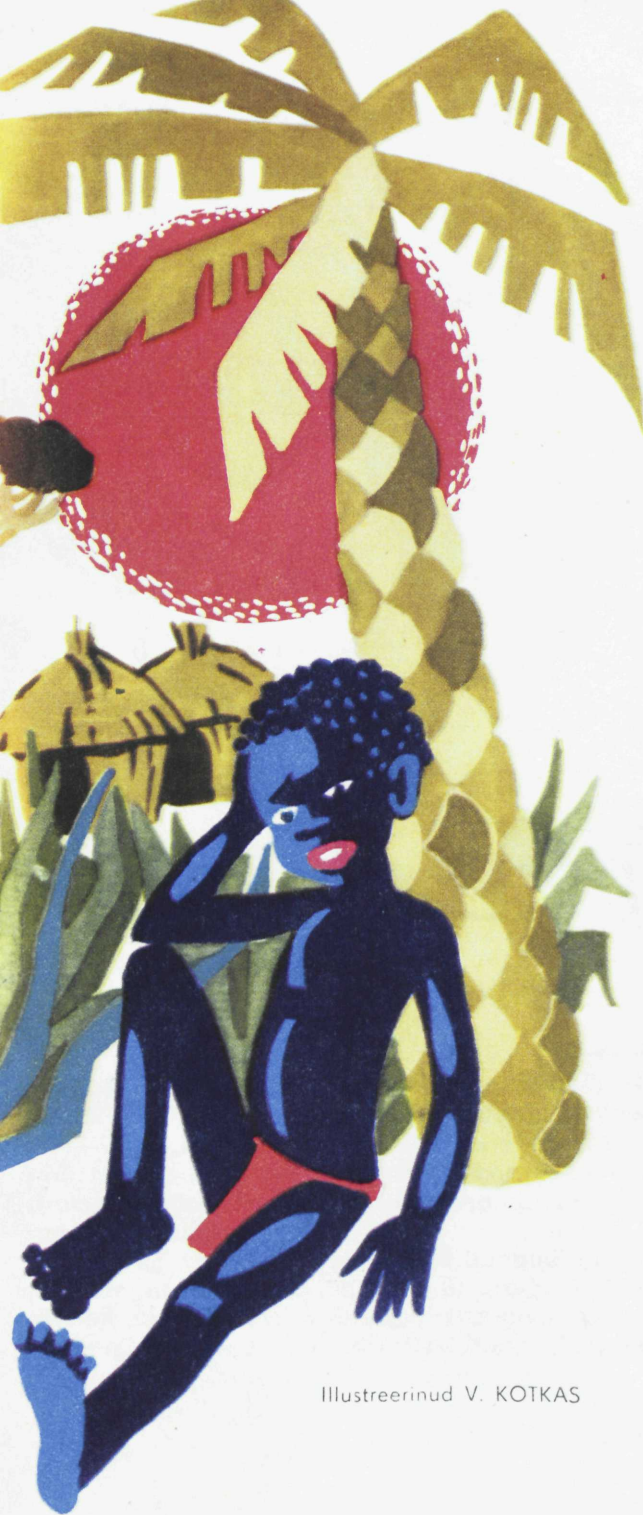
„Ma suudan vaevalt käia. Peremees pekis mind selle eest, et ma julgesin võtta natuke seda toitu, mis ta andis koerale. Ma ei saa sinuga mängida jahimängu.“ Ta langetas jälle silmad ja jäi liikumatult raamatuleheküljele kükitama. Poiss lehitsetes raamatut edasi.

„Aa, tere, must tütarlaps, kas sa tahad minuga mängida džunglis, see tähendab minu aias?“

„Kas sa siis ei näe,“ vastas tütarlaps, „töötan juba varahommikust saadik puu-

NEEGRI- LAPS

Illustreerinud V. KOTKAS

villaistanduses. Mu ema on haige ja ma pean teda aitama. Muidu ei ole meil täna öhtul midagi süüa."

Siis hakkas ta jälle oma süsimustade kätega noppima valget puuvilla.

Järgmiselt leheküljelt leidis poiss jõe, mille kaldal mängis palju neegrilapsi.

„Poisid ja tüdrukud," ütles ta neile, „ma näen, et te mängite jõe kaldal. Kas te ei tahaks tulla džunglisse, see tähendab minu aeda?"

„Kui arvad, et mängime, siis eksid," ütles üks neegrilaps kurvalt. „Aitame varahommikust saadik vanematel noota tirida. Lõunaks on vaja valgele peremehele viia palju kalu. Muidu ei ole meil täna öhtul midagi süüa."

Ja neegrilaps läks teiste juurde tööle tagasi.

„Aga mina olen rõõmus. Olen rõõmus ja mul on hea meel," ütles üks must poiss, kes istus aia ääres.

„Mille üle sa rõõmus oled?" imestas helesinise mütsiga poiss.

„Kas sa ei näe?" küsis neegrilaps. „Hoolitsen oma noorema venna eest! Tal oli kõht tühi ja ma andsin talle oma banaani. Lõunaks tuleb ema töölt koju ja toob mulle hulka banaane. Ei tea, kas varsti on lõuna?"

Helesinise mütsiga poiss vaatas päikest ja ütles:

„Praegu on alles hommik."

„Siis... ma istun jõe kaldale ja hakkun unistama, et mul on kümme banaani." Nii ta tegigi. Helesinise mütsiga poiss sulges raamatu. Ta unustas džungli, unustas ahviki muutunud kassi ja unustas koera, kes tahtis olla ühteaegu nii lõvi, tiiger kui ka elevant. Poiss vaatas veel kord päikest ja ütles:

„Peaks juba rutem lõuna tulema, siis saaks neegrilaps süüa."

Tõlkinud HELJO MAND

SOOME
LASTE
AABITSA-
LUGU

Neli väikest pesa

OODATI SOOJA SUVEKEST
PUNUTI NELI PESAKEST.
PESA PÖLLUPEENRA PEALE,
PESA KASEOKSA PEALE,
PESA MAJARÄÄSTA ALLA,
PESA RANDA SILLA ALLA.
KUHU ASUS VINDIKE,
SINITIIBA PÄÄSUKE?
KUHU LASKUS LÖÖKE,
LINAVALASTRIK, LINNUKE?

Marssigem!

UKS VÄIKE ELEVANT MARSSIS NII
PÄIKESEPAISTEL MAANTEED MÕÖDA EDASI.
JA ET IMETORE OLI MARSSIDA,
VIIS TA SÕBRA KAASA ENDAGA.

KAKS VÄIKEST ELEVANTI MARSSISID
PÄIKESEPAISTEL MAANTEED MÕÖDA EDASI.
JA ET IMETORE OLI MARSSIDA,
VIISID SÕBRA KAASA ENDAGA.

KOLM VÄIKEST ELEVANTI MARSSISID ...

Tõlkinud MAIMU LINNAMÄGI

VOIMLEJAD

ERIKA ESOP

VÄRVULAPSED VIDISTASID.
„VILU-VILU!“ SIDISTASID.
VÄRVUEMA NOOMIS NEID:
„MA JU ÕPETASIN TEID:
VÕIMLEMA PEAB PÄRAST ÕÕD,
ENNE PIKKA PÄEVATÕÖD!
OMA TIIBU SIRUTAGE, SIRUTAGE,
JALGU JULGELT VIBUTAGE, VIBUTAGE,
SIIS EI OLE KÜLMAST LUGU
JA VÕIB TÄITMA MINNA PUGU!“
SELLEST AJAST KÕRGEL TRAADIL
JUBA VARAVALGEST SAADIK
VÕIMLEMAS ON KRIPS JA KRAPS
IGA VÄIKE VÄRVULAPS!

Riiuk

Aino Tigane

Kevade saabudes pesti korterite aknaid, kaabiti majaümbrus ka pisimast prahist puhtaks. Nõnda polnud kogu õuel enam midagi maas, ainult Heltide ema ja Randla pere kuuride vahel lebas üks kast. Kui Heltide ema täna õhtul briketti võtma tuli, nurises ta: „Iga kord mäsä selle kastiga, muidu oma ust lahti ei saa!“ Ta lükkas kasti Randla kuuri poole. „Mis kast see on?“ päris jaole jõudnud Epp. „Ei mina tea, mis ta neil on. Kuid ära ta mind pahandab.“ Varsti pärast seda, kui Heltide ema briketiga kööki kadus, ilmus Randla vanatädi samuti kütuse järele. Leidnud kasti oma kuuriukse eest, pani ta käed puusa:

SAMETVIISUD

GUNVOR ROOTSI

TOAS JALAS JUSSIL
TUTTIDEGA SUSSID,
AGA HOOVIS OSSIL
L'AIKIVAD KALOSSID.

MIS ON JALAS AGA MIISUL,
MIISU POJAL KIRJUL TIISUL?
TOAS, HOOVIS KAHEL KIISUL
IKKA SAMAD SAMETVIISUD.

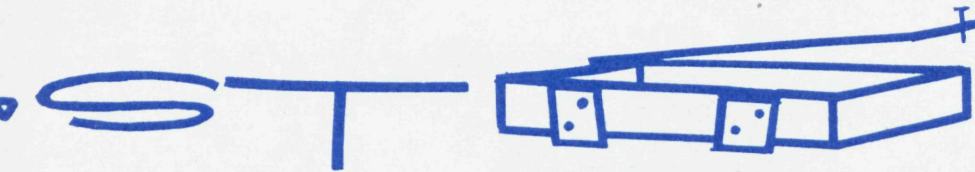
TRIIBUD

OLIVIA SAAR

TRIIBULINE KUUB
JA TRIIBULISED PUKSID,
TRIIBULIST KOSTUUMI
SEBRA KANNAB ÜKSI.

SEE ON SEST, ET SEBRA
TUNNEB HÄSTI MOODI
JA ET TRIIBURIIIE
TOODI RIIDEPOODI.

AHVILAPSED PUUDEL
NAERUST KRAMBID SAAVAD:
PÄISE PÄEVA AJAL
KANNAB SEE PIDZAAMAT!

Poisid toppasid täie vaardi pealt.

„Kui sa, Epp, seda puutud, siis . . .“ kõneles Jaak sosinal. Riho täiendas venna juttu niisama tasa:

„Siis sa alles saad, nii et saanud oled.“

„Kelle käest ma saan?“

„Heltide käest,“ kinnitas Jaak.

„Randla käest,“ vaidles Riho. „Kast on nende oma!“

„Just Heltide oma, loll!“

Tavaliselt nii kokku hoidvad vennaksed läksid riidu. Epp imestas aina rohkem: tõesti hull kast, mida poistegagi teeb!

Ja kõige naljakam, tüdruk tundis, et kast juba ka teda ennast vihastas. Ta tonksas teda kinganinaga: sa inimeste kiusaja! Siis, heitnud pilgu ringi, kas poisid tähele ei pane, krahmas ta kasti sülle ja tassis ähkides aeda prahihunnikule.

Kui Epp seejärel kõrvalõues oma sealse sõbratari üles otsis, välkusid ta silmad veelgi.

„Hakkame mängima!“ käratas ta. Teise jahmunud ilmet märgates seletas:

„Ega ma sinu peale kuri ole, vaid selle riukasti peale. Aga inimestel jalus teda igatahes enam ei ole – virutasin ta risuhunnikusse nii et ragises.“

„Jälle!“

„Tädi, miks see kast siin seisab?“

„Pole lapse küsida!“

Tädi nihutas kasti jalaga tagasi Heltide kuuri ette ning ütles lahkudes:

„Sina, Epp, pea üksnes seda meeles, et jonnakad inimesed on kõige hirmsam rist maailmas.“

Epp polnud kasti seni uurinud. Nüüd vaatas ta täpselt järele, mis viga sellel on, et ta täisealisi tülli ajab. Nojah, kahtlane ta küll paistis: väljas vedelemisest pehkima lõõnud, üks laud ripakil, roostes naelad püsti.

Parajasti jooksid Jaak ja Riho kahekesi õue. Epp hõikas neid:

„Kuulge, viime õige selle vana kasti minema!“

Nad elavad Põhja-Aafrikas, kus on maailma kõige suurem kõrb – Sahaara. See kõrb kuulub mitmele maale. Kui kaarti vaatad, leia Alžeeria, Mali, Mauritania, Liibüa ja Niiger. Nende maade piiriladel ääretute liivaluidete keskel võibki kohata siniste inimeste lambanahast telke. Kõrbemägedes, Hoggeris ja Tassilis, on neil eluasemeks kaljukoopad.

Sinised inimesed! Nii nimetatakse väikesearvulist rändrahvast – tuareege. Tegelikult on nad niisama tõmmud nagu teisedki kõrbeelanikud. Kuid tuareegide gandura (varrukateta särk), sarual (laiad püksid) ja burnus (peakotiga mantel) on taimemahladega siniseks värvitud. Kuuma päikese käes inimesed higistavad ja riiete värv satub kehale. Kuna tuareegid ennast kunagi ei pese, omandabki nende nahk aja jooksul sinise varjundi. Miks tuareegid siis ennast ei pese? Sellepärast et kõrbes on vähe vett ja seda tohib üksnes joogiks tarvitada.

Tuareegid kasvatavad kitsi ja lambaid, ratsutamiseks või koormaveoks on neil kaamelid ja eeslid. Kui loomadel ei ole ühes kohas enam midagi süüa, aetakse kari teise paika, kus kõrbeliival

SINISED INIMESED

võib jälle leida rohttaimi. Nii rändavad sinised inimesed alatasa mööda kõrbe. Nad elavad vaeselt. Söövad ainult üks kord päevas kas datliputru või tazelat – kuumas tuhas küpsetatud õhukest kooki. Peale juuakse haput kitse- või lambapiima. Lastel on alati kõht tühi ning seepärast peavad nad jahti sisalikkude

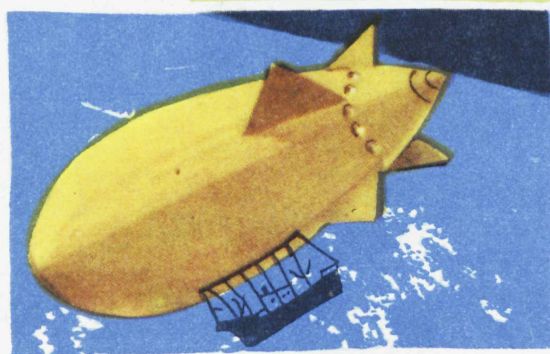
dele ja väikestele liivaugudes olevaile loomadele – gundidele. Kui mõnel suuremal poisil õnnestub tabada kõrbejänes, siis küpsetatakse pidusöök tervele perele.

Tuareegi lastele on oasidesse (kõrbesaared, kus on inimasulad) ehitatud koolimaju. Ent vähesed tuareegid saa-

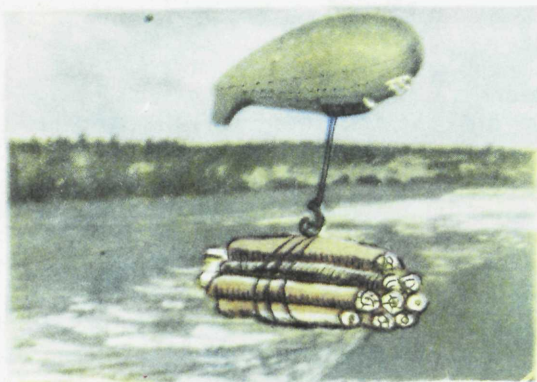
davad oma lapsed kooli. Paljud isad ütlevad, et poistel-tüdrukutel pole tarvis majades elada ega lugemist ja kirjutamist õppida. Lapsed karjatagu kõrbelagendikel kitsi ning ratsutagu kaamelitel. Nii on tuareegid iidsest ajast peale elanud ja nii tahavad nad elada ka edaspidi.

Dirižaabel

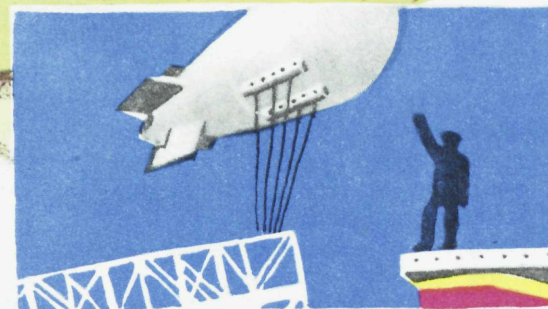
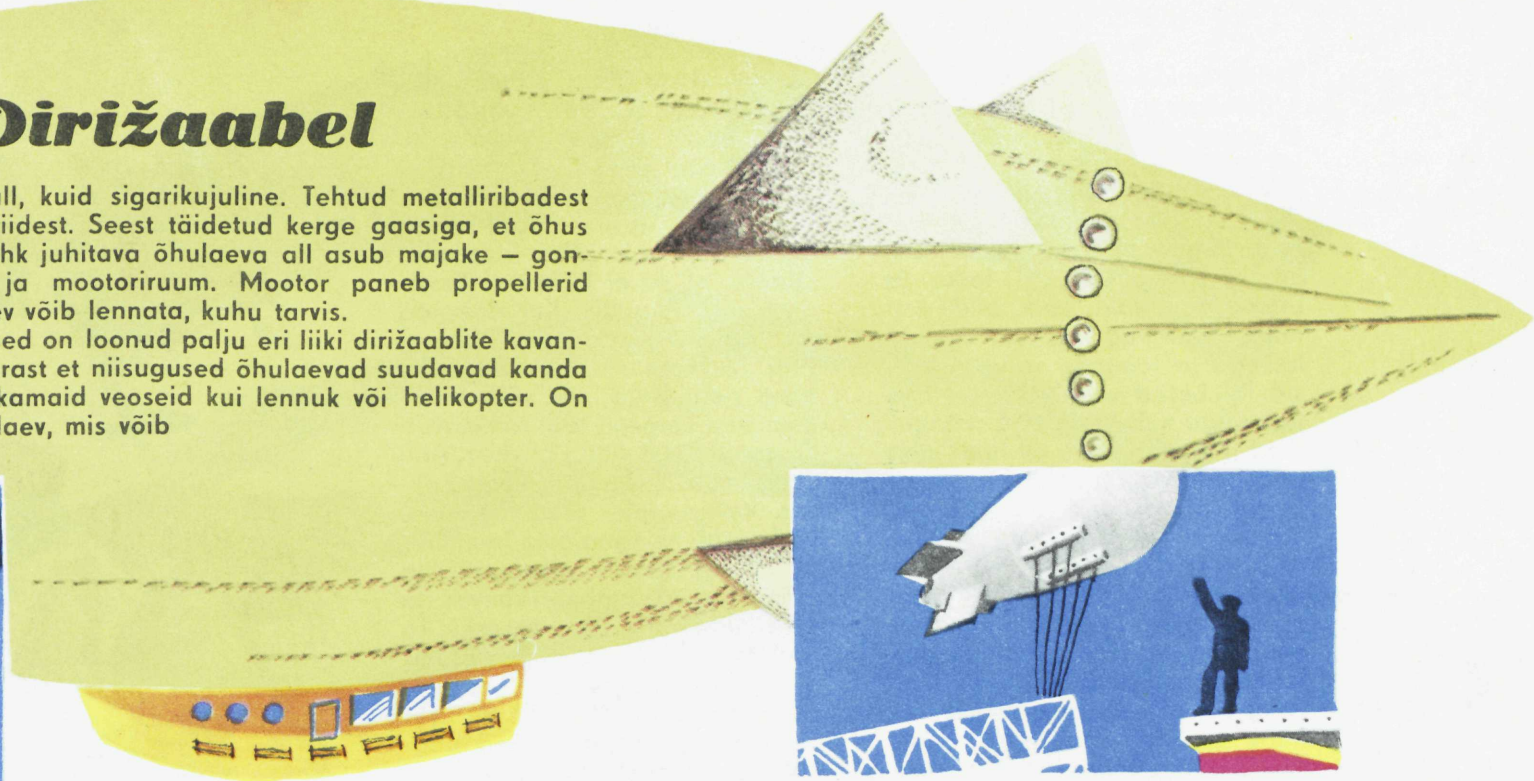
Ta on nagu õhupall, kuid sigarikujuline. Tehtud metalliribadest või hästi tugevast riidest. Seest täidetud kerge gaasiga, et õhus püsiks. Dirižaabli ehk juhitava õhulaeva all asub majake – gondel. Seal on juhi- ja mootoriruum. Mootor paneb propellerid pöörlema ja õhulaev võib lennata, kuhu tarvis. Nõukogude teadlased on loonud palju eri liiki dirižaablite kavandeid. Miks? Sellepärast et niisugused õhulaevad suudavad kanda raskemaid ja kogukamaid veoseid kui lennuk või helikopter. On mõeldud välja õhulaev, mis võib

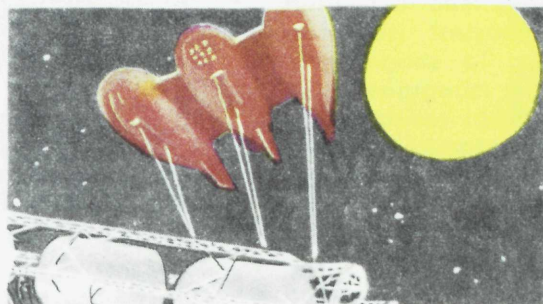
... tõsta üles suure jõelaeva ja kanda seda edasi mitu tuhat kilomeetrit, näiteks Leningradi laevatehasesest kuhugi kaugele Siberi jõkke.

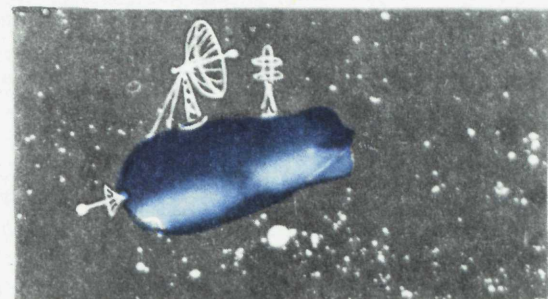
... vedada palgilaadungi raskesti läbitavaist mägi- metsadest saeveskisse.

... abistada kõrghoone- või sillaehitajaid.

... tuua maapõueuurijaile inimtühja puurtorni ja selle seal üles panna. kõrbesse

... lennata kõrgel-kõrgel Maa kohal ja anda sealt ilmateateid.

Kavandatud on ka hiiglasuur aatomidirijaabel. See võiks poolekilogrammiga aatomikütusega lennata 10 korda ümber maakera. Võtta peale üle 400 reisija, 100 autot ja 18-kohalise lennuki. Euroopast Ameerikasse lendaks aatomidirijaabel kiiremini, kui sõidab ookeaniaurik. Võib-olla ehitatakse tulevikus ka niisugune õhulaev?

Päike hakkas iga päevaga ikka heledamalt särama. Lumi sulas ja väljas oli juba päris soe. Sellel kohal, kus enne seisis Anu ja Mardi tehtud lumememm, oli nüüd suur-suur veeloik, just nagu mängujärv. Igal pool õuel oli veel väiksemaidki loike ja lompe ja need kõik olid just nagu mängujärved. Ja nende loikude ja lompide vahel voolasid tillukesed veenired, mis olid just nagu mänguojad ja mängujõed. Mõnes kohas oli lumi juba päris ära sulanud ja maa oli paljas, aga mõnes kohas oli veel näha ka valgeid lumemägesid ja lumesaari. Üldse oli õuel kõik väga huvitav. Aga toas oli isegi natuke igav, sest Anu oli kõik oma mängud ära mänginud ega teadnud, mis edasi teha.

„Mis sa arvad, Sipsik, mis me nüüd tegema hakkame?“ küsis Anu Sipsiku käest.

„Ma arvan, et me võiksime õue minna,“ ütles Sipsik. „Ma olen terve talve toas istunud ega mäletagi enam, mismoodi õues on.“ „See on tõesti hea mõte,“ ütles Anu. „Aga me peame su soojalt riidesse panema, sest kevadel võib kergesti külmetada.“

Sipsikul sooje riideid ei olnud, aga Anu võttis oma punase rätiku ja mässis Sipsiku hoolega selle punase rätiku sisse. Siis pani Anu ka endale õueriided selga.

„Vaata, et sa ennast väljas märjaks ei pritsi ja et sa saapaid vett täis ei aja,“ ütles ema. „Märjalt võib kergesti külmetada.“

Anu aga ütles emale, et ta ei pritsi üldse vett ja et ta ei lähe

üldse loikude sisse käima, sest need loigud on mängujärved ja mitte ükski inimene ei lähe ju saabastega järve.

Nüüd läksidki Anu ja Sipsik õue. Anu pani Sipsiku maja seina äärde istuma ja ütles Sipsikule: „Vaata, et sa ei külmeta! Kevadine soe on petlik. Kui mängida ja ringi liikuda, siis ei külmeta veel nii kergesti. Aga kui ühe koha peal istud, siis võib kevadine tuul kergesti läbi tõmmata.“ Õues oli tõesti väga huvitav. Anu võttis oma mängulabida ja hakkas kevadvetele teed tegema. Ta kaevas mänguojasid laiemaks ja mängujõgesid pikemaks. Ja mängujärvede vahele kaevas ta veel uusigi ojasid ja jõgesid. Ta kaevas ka ühe suure kanali, mis oli sirge ja sügav ja milles vesi väga kiiresti voolas. Siis korjas ta puupulki ja pani need puupulgad vette sõitma ja puupulgad sõitsid just nagu väikesed laevad.

Kui Mart koolist koju jõudis, tuli ka tema õue vaatama, kuidas Anu kevadvetele teed teeb. Mart meisterdas pilbastest isegi väikese vesiratta. Ta seadis vesiratta ühe suure mängujõe peale üles ja vesi hakkas vesirattast kiiresti ringi veeretama. Siis tegi Mart ka paisu ja paisu taha kogunes palju vett.

„Sa võiksid siia isegi hüdroelektrijaama ehitada,“ ütles Mart Anule. „Vesi paneb elektrijaama masinad käima ja niiviisi saab elektrit.“

Anu ehitaski lumest elektrijaama ja mängult pani vesi selle elektrijaama käima.

Illustreerinud E. VALTER

Sipsik

ENO RAUD

ja kevadised
veed

Nõnda siis Anu muudkui mängis ja unustas Sipsiku päris ära. Aga Sipsik istus maja seina ääres ja tal oli seal väga paha olla. Anu ei pannud tähelegi, et otse Sipsiku pea kohal majaräästa küljes oli üks pisike jääpurikas. See pisike jääpurikas hakkas tilkuma ja kõik tilgad kukkusid Sipsikule pähe. Mida

rohkem päike paistis, seda rohkem jääpurikas tilkus, ja Sipsikul oli väga paha olla, sest tal polnud ju mütsigi peas. Ja kui Anu viimaks mängimise järele jättis ja Sipsiku juurde läks, siis ta nägi, et Sipsik oli kohe päris märg.

„Vaene Sipsik,“ ütles Anu. „Me peame ruttu tuppa minema, sest

märjalt võib kergesti külmetada.“
Ta võttis Sipsiku ja jooksis tuppa
ja pani Sipsiku radiaatori kõrvale
istuma, et Sipsik seal sooja
saaks ja ära kuivaks.

„Vaata, et sa mul nüüd haigeks
ei jää,“ muretses Anu. „Haige
on väga paha olla.“

Aga Sipsik ei jäänud haigeks
midagi. Juhtus koguni niiviisi, et
haigeks jäi hoopis Anu. Ja Anu
jäi nii haigeks, et pidi päris voo-
disse heitma.

„See on küll imelik,“ ütles Anu
Sipsikule. „Sina said märjaks,
aga hoopis mina jäin haigeks.“

Kuid Sipsik arvas, et võib-olla sai
ka Anu kevadvetega mängides
natuke märjaks ega pannud
kanges mänguhuos täheleegi, kui-
das kevadine tuul läbi tõmbas.

Anu jäi kohe kauaks voodisse.
Aga et Anul igav ei hakkaks, is-
tus Sipsik aknalaua ja jutustas

Anule, mis väljas näha. Ta ju-
tustas, kuidas lumi kõik ära sulas
ja kuidas puude otsa tekkisid

pungad ja kuidas pungadest til-
lukesed lehed välja tulid. Ja ta
jutustas veel, kuidas rohi iga

päevaga ikka rohelisemaks läks
ja kuidas isegi üks kirju liblikas
akna tagant mööda lendas.

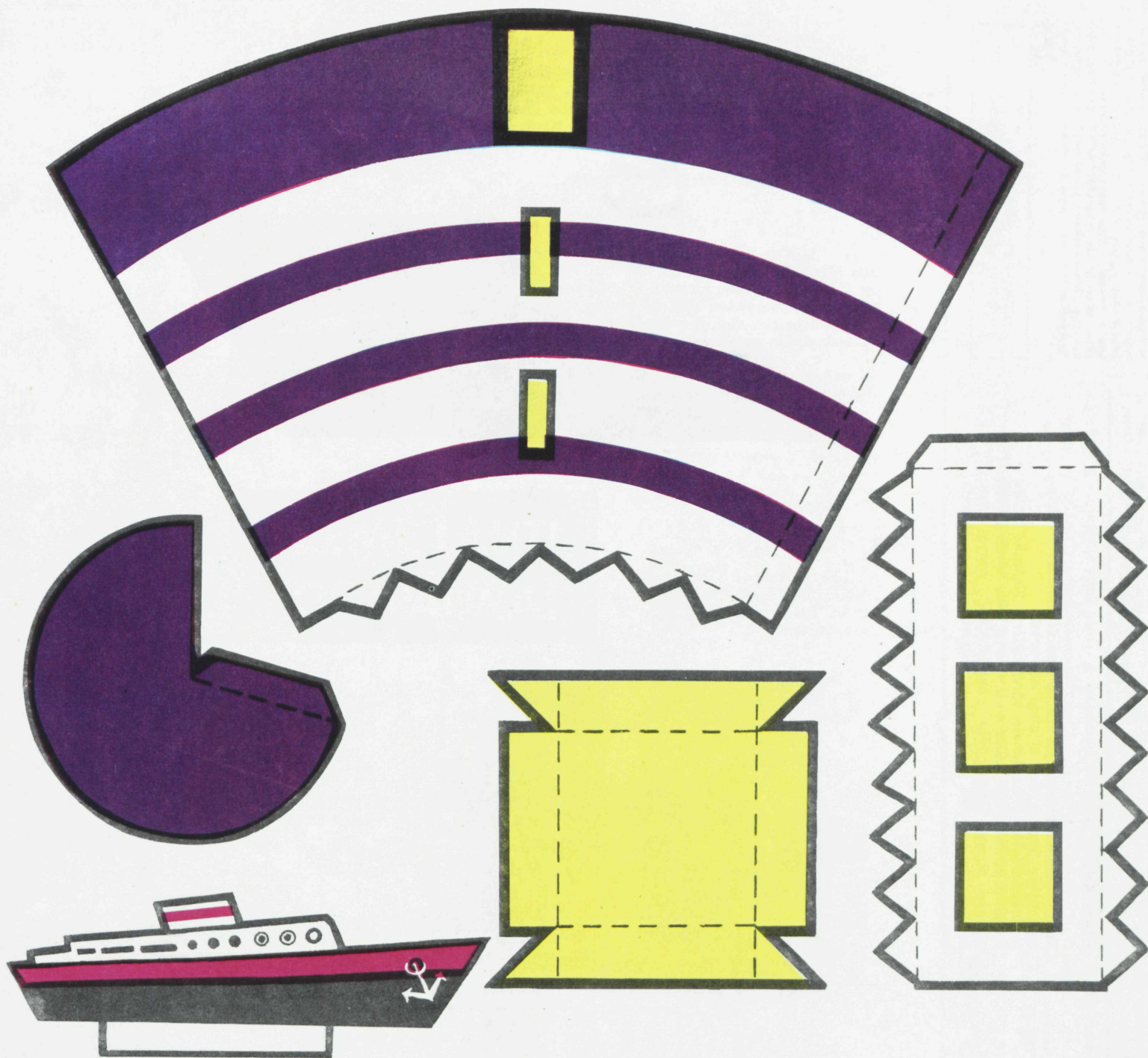
Kui Anu viimaks jälle terveks sai,
oli rohi juba päris roheline, puu-
lehed olid juba päris suured ja
kirju ja valge liblikas lendasid

kahekesi koos.

Nüüd läksid Anu ja Sipsik jälle
välja mängima. Aga kevadvete-
ga nad enam mängida ei saa-
nud, sest kevadveed olid juba

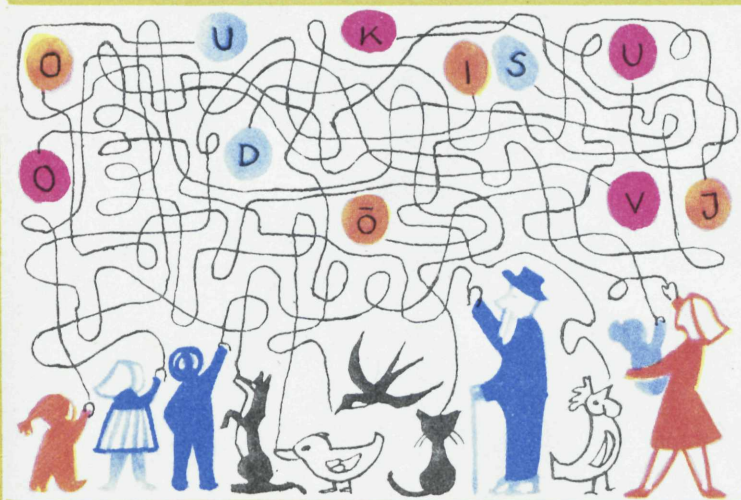
ammu kõik kuhugi ära voolanud.
Sellepärast mängisid nad hoopis
teisi mängu.

SEDA PUNAST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

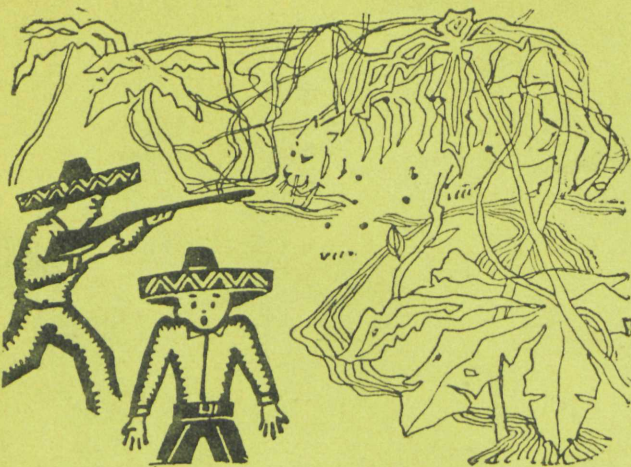

ÄRA! ÄRA ÄRA! ÄRA ÄRA!

MIDA LAPSED KAVATSEVAD?

Kirjuta tähed ruudukestesse selles järjekorras, nagu näed õhupallide omanikke, siis saad teada, mis on lastel kavas.

PEITEPILT

Kelle vastu tõstis kütt püssi?

METSATOOL

Minu isa on autojuht. Ta veab töölisi metsa. Ühel päeval võttis isa mind ka kaasa. Küll oli huvitav vaadata, kuidas töölised töötasid. Langetasid puid. Algul kartsin, et puu kukub inimesele selga, aga ei kukunud. Kui puu oli langetatud, laasiti oksad ära. Siis tuli traktor ja vedas puud auto juurde. Puud pandi auto peale ja auto sõitis linna.

VARJE VISLA,

Hargla 8-kl. Kooli I klassi oktoobrilaps

TERE, TÄHEKE!

Meie koolis toimus oktoobrilastele muinasjutoõhtu. Jutustan sellest sullegi. Istusime lõkke ümber. Tulid haldjad ja tantsisid. Kui tants lõppes, hakkasid nad meile muinasjutte jutustama. Viimane muinasjutt oli Lumivalgekese. Siis tuli ka Lumivalgeke ja leidis põialpoiste maja. Sõi natuke ja läks puhkama. Varsti tulid põialpoised lauldes. Kodus leidsid nad eest Lumivalgekese ja kutsusid ta tantsima. Pärast muinasjuttude kuulamist tantsisime ka meie koos haldjate, põialpoiste ja Lumivalgekesega.

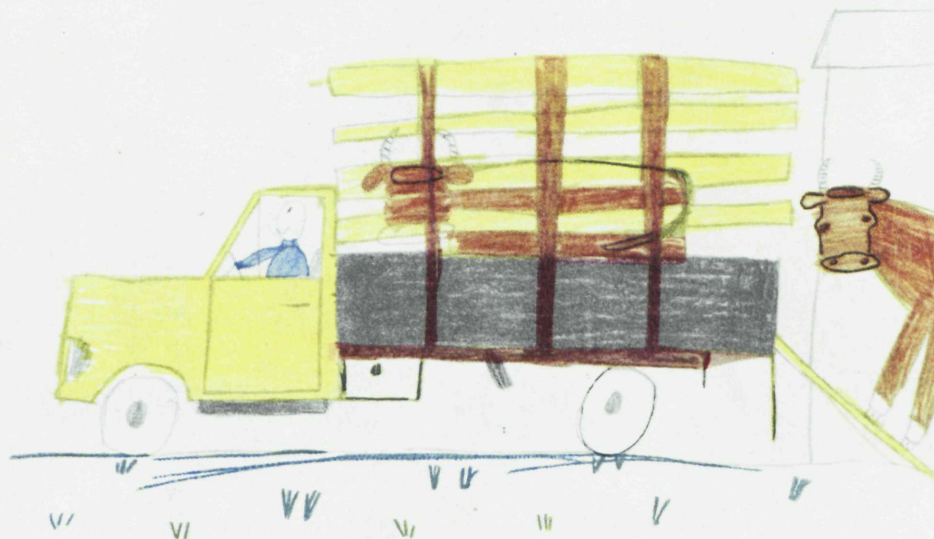
Nii lõppes muinasjutoõhtu. See meeldis meile väga. Meie tähejuht on Merike VII klassist. Tema koos teiste haldjatega jutustaski muinasjutte. Oleme tänulikud Merikesele ja teistele tähejuhtidele, kes valmistasid meile selle toreka õhtu.

LIIS KINSIGO,

Leevaku 8-kl. Kooli tähekesse komandör

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

„Loomade vedu“ –
joonistanud KARL LINN,
Tuhalaane 8-kl. Kooli
I klassi õpilane.

ELKNO Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lasteajakiri „Täheke“ nr. 5 – 1967, VIII aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, M. Velleste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmets.

Laduda antud 25. III 1967. Trükkkida antud 22. IV 1967. Trükiarv 55 000. Paber 90x60/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,89. MB-03854. Tellimise nr. 529. Trükikoda „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 41.

Esikaanel A. SALDRE joonistus
„Metsaelanike spordipäev“

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тягелек» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,89 учётно-издательских листа. Типография «Октоober», ЭССР, Таллин, Тарууское шоссе 41. Адрес редакции: ЭССР, Таллин 1, Бульвар Эстония 4. Цена 15 коп. Зак. 529. Тираж 55 000.

PIRET, PEEDU JA PÄIKE

Joonistanud O. KALLAS

4

5

6

OKA